

Obsah

Ing. arch. Ivan Gojdič

Predslov/ *Foreword* 7

Doc. PhDr. Lubomíra Fašangová, CSc.

Z dejín odboru „Dejiny umenia a kultúry“ – dejinný proces odboru na Fakulte humanistiky
(dnešnej Filozofickej fakulte) Trnavskej univerzity v Trnave

*From the history of a discipline: „History of Art and Culture“ – the development
of the discipline at the Faculty of Humanities /present-day*

Faculty of Arts/ of the University of Trnava in Trnava 10

I.

Prof. PhDr. Milan Hamada, DrSc.

O kultúrnych aspektoch vzniku Trnavskej univerzity a o jednej básni

On cultural aspects of origins of the University of Trnava and on one poem..... 16

PhDr. Ivan Gerát, PhD.

Svätice a ich nebeský ženích – obrazové dokumenty unio mystica v strednej Európe.

Pocta prof. PhDr. Milanovi Hamadovi, DrSc.

Saints and their Heavenly Bridegroom – Pictorial Documents of unio mystica in Central Europe 24

Mgr. Jozef Medvecký, CSc.

Stredoeurópske kontexty ranobarokového maliarstva na Slovensku

Mitteleuropäische Kontexte der frühbarocken Malerei in der Slowakei..... 31

Mgr. Katarína Chmelinová, PhD.

K problematike umeleckého prostredia a kontaktov Trnavy v 18. storočí

Die Anmerkungen zum Tyrnauer kunstlerischen Milieu in 18. Jahrhunderts 45

Mgr. Zuzana Dzurňáková

K ikonografii trnavského obrazu Fons vitae od neznámeho maliara z 18. storočia

On the iconography of the 18th century Fons vitae painting by an unknown author in Trnava..... 53

Mgr. Barbora Matáková

Reštaurovanie nástenných malieb bočných kaplniek r. k. kostola

sv. Františka Xaverského v Trenčíne

Restoration of wall paintings of side chapels in Roman Catholic Church

of St. Francis Xavier in Trenčín..... 57

Mgr. art. Ján Hromada – Mgr. Katarína Klačanská

Kostol sv. Michala archanjela v Lančári – objav nástennej maľby

vo zvonici a reštaurovanie pamiatky

Die Kirche des Erzengels Michal in Lančár – die Entdeckung der Freske im Glockenturm

und die Restaurierung des Denkmals..... 67

Mgr. Katarína Klačanská – Mgr. Zuzana Rábiková

Súsošie Sedembolestnej Panny Márie (Piety), situované pri Novom cintoríne

na ulici Terézie Vansovej v Trnave

Statuary of Virgin Mary of Seven Sorrows (pietà), situated on Terézia Vansová Street

in Trnava (near the cemetery)..... 70

Mgr. Serfózó Szabolcs

Trnava a Šaštín – podiel Trnavy na šírení barokového kultu

šaštínskeho pútnického miesta

Trnava and Šaštín – the role of Trnava in the diffusion of the cult

of the Šaštín pilgrimage shrine in the baroque age 74

Mgr. Mgr. art. Barbara Balážová, PhD.

Katedrálny chrám sv. Emeráma v Nitra. Tradícia rekonštrukcie alebo rekonštrukcia tradície?

Cathedral Church of St. Emeramus at Nitra Castle. Tradition

of Reconstruction or Reconstruction of Tradition? 82

Ing. arch. Martin Bóna

Sakrálny okrsok Gýmešského hradu – súčasť neskorobarokovej prestavby hradného komplexu

*Sacral district of Gýmeš Castle – an element of the late baroque**reconstruction of the castle complex..... 89***Mgr. Eva Križanová**

Letné paláce v Bratislave

*Summer palaces in Bratislava ..... 102***Ing. arch. Milan Marček – Mgr. Kristína Zvedelová**

Neskorobarokový kaštieľ v Diviakoch

*Late Baroque mansion in Diviaky..... 109***Silvia Čúzyová**

Architektonika ako súčasť vzdelania študentov banskobystrickej

mestskej latinskej školy v 1. pol. 17. storočia

*Architecture as a part of education of students of the municipal**Latin school in Banská Bystrica in the first half of the 17th century..... 121***Mgr. Tóth Áron, PhD.**

Architektonika na Trnavskej univerzite v 18. storočí

*Architectural Education at the University of Trnava in the 18th Century..... 126***Doc. ThLic. MUDr. Marián Mráz SJ, PhD.**

Dictionarium concionatorum pauperum – literárny prameň rečníckeho

a kazateľského umenia na Slovensku zo začiatku 17. storočia

*Dictionarium concionatorum pauperum – literary source of the art of rhetoric**and preaching in Slovakia from the beginning of 17th century..... 132***Mgr. Katarína Šotkovská**

Podoby blahoslavenej Panny Márie v zbierke Tri knihy zmiešaných epigramov

na cirkevné a svetské témy od Františka Bábaia

*Images of the Blessed Virgin Mary in the Three books of miscellaneous**epigrams on sacral and secular themes by František Babai..... 135***PhDr. Bohuš Klein, PhD.**

Pramenná hodnota 1. vojenského mapovania pre historickú geografiu

Slovenska v 2. pol. 18. storočia

*Die Quellwertung von Karten und Beschreibungen der Ersten militärischen**Kartierung für die Geschichte der Slowakei in der zweiten Hälfte des 18. Jahrhunderts..... 139***II.****PhDr. Lubomír Novotný**

K počiatkom výtvarného umenia II. Mezolit a starší neolit

*Zu den Anfängen der bildenden Kunst II. Mesolithikum und älteres Neolithikum..... 146***Mgr. Monika Škvarnová**

Drotári v tvorbe kľúčových slovenských výtvarníkov

*Tinkers in works of key slovak artists ..... 156***Doc. PhDr. Marta Dobrotková, CSc.**

Slovenské ochotnícke divadlo v Spojených štátoch amerických

*Slovak amateur theatre in the United States of America ..... 167***Mgr. Eva Trilecová**

Dizajn v historických a kultúrnych súvislostiach

*Design in historical and cultural context..... 172***Mgr. Katarína Ihringová**

Kaligrafia v slovenskom umení

*Calligraphy in Slovak art..... 181***Barbora Matáková, ml.**

Drobné sakrálné objekty v krajine (význam miesta) – hodnotenie na príklade obce Veľké Zálužie

*The minor sacral landmarks in countryside (genius loci) – presentation by the example**of the village of Veľké Zálužie..... 186*

Zoznam autorov 198